

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2 | Grudziądz-Kwidzynie-Sztum-Malbork-Elbląg, sobota-niedziela, dnia 20-21 lipca 1946 r.

Nr. 164

Kroczymy naprzód! Greiser - a nieudana interwencja Watykanu

Przeżywamy rocznicę o doniosłym i przełomowym znaczeniu.

W dniu 22 lipca 1944 r. rozpoczął się okres ponownego odrodzenia państwowości polskiej.

Cały naród polski stanął do walki z barbarzyńskim najeźdźcą. Jeszcze grzmiały armaty, jeszcze nie było końca przelewu krwi, a już na ziemiach polskich powstaje Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, rodzi się władza polska, Naród polski zaczyna brać współudział w wyzwoleniu kraju, zasila szeregi narodów sprzymierzonych, by przyspieszyć ostateczne zwycięstwo nad znieprawdowanym wrogiem.

Dzień ten niezapomnianą datą zapisał się w dziejach naszego Narodu.

Odrodziła się Polska, powróciła do samodzielności, wyzwoliła się z jarzma niewoli, by żywa i niepokonana wkroczyć na drogę ku wielkiej przyszłości.

Zjednoczyły i skupiły się nasze siły w walce o wolność i niepodległość. Nieoceniona i wiekopomna zasługa Krajowej Rady Narodowej jest to, że zdołała zjednoczyć naród w krytycznej chwili jego bytu, że zdołała ożywić go zapałem bojowym, wytknąć mu bohaterką drogę naprzód do wolności i odrodzenia.

Dwa lata dzieli nas od historycznego dnia, dwa lata triumfu i czynów.

Doczekaliśmy się pełnego odrodzenia, doczekaliśmy się powrotu na łono macierzy całego Pomorza, Śląska, Prus Wschodnich, ziem pod Odram i Nysę.

Doczekaliśmy się Wielkiej Ojczyzny, która jest fundamentem lepszego naszego Jutra.

I wróg musi przyznać, że w dziedzinie osiągnięć — czy to na polu gospodarczym, czy politycznym — postąpiliśmy poważny krok naprzód, tak poważny, że ugruntowanej wielkości Ojczyzny naszej, już nic nie zdoła zachwiać.

Bezpowrotnie minęło niebezpieczeństwo wyniszczenia i zagłady, budujemy własny gmach, potężny i mocny, z którego nas już nikt wyprzeć nie zdoła.

Zbyt silne są nasze ramiona i dłonie, zbyt silna nasza wola, ażeby ktokolwiek zdołał nam przeszkodzić w dziele odbudowy. Tym razem świat pracy rozumiał, że ciężki ciężar na nim obowiązek, że tej szansy nie zaprzepaści, że w jego ręku leżą losy Ojczyzny, jej spokój i dobrobyt.

Przysięgamy, że poniesione ofiary nie były nadaremne, że potoków krwi i łez rodzi się Ojczyzna, która jest i będzie naszą.

Poznań, 20. 7. — Nadszedł z Rzymu telegram, z którego wynika, że na prośbę Artura Greisera, Watykan zwraca się o jego ułaskawienie.

W związku z tym telegramem doniesić należy:

Żaden Polak w sercu swym nie znajdzie odrobiny litości dla krwawego kata narodu polskiego Artura Greisera. Żaden Polak w swym sumieniu nie znajdzie cienia litości usprawiedliwienia dla zbrodniarza, który z zimnym wyrafino-

waniem gnębił i niszczył setki tysięcy istnień ludzkich.

Tym większe zdumienie budzić musi niesprawiedliwe wstawiennictwo Watykanu.

Sprawiedliwości stanie się zadość. W niedzielę, dnia 21 lipca 1946 r. o godz. 7 rano odbędzie się w Poznaniu publiczne wykonanie wyroku na Arturze Greiserze.

II rocznica Odrodzenia Polski

Warszawa (PAP). W związku ze Świętem Odrodzenia Polski, Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego wydało do wszystkich jednostek rozkaz treści następującej:

ŻOŁNIERZE!

Już drugi raz na wolnej Ziemi Ojczyściej uroczyste obchodzimy Święto Odrodzenia Polski — święto 22 lipca.

Mamy za sobą wielki dorobek. I dlatego z uczuciem głębokiego zadowolenia i usprawiedliwionej dumy możemy dzisiaj zameldować Narodowi Polskiemu:

Zbrojna Siła Rzeczypospolitej nie tylko odrodziła się w niesłuchanie krótkim okresie czasu, ale wyrosła na jedną z pierwszoplanowych w Europie. W obecnym układzie stosunków politycznych i wojskowych nasze Państwo i jego zbrojne ramię awansowały do poziomu drugiej z rządu po Związku Radzieckim i równej Francji siły na kontynencie europejskim. Tworzymy podstawy własnego przemysłu zbrojeniowego. Nasze wyszkolenie wojskowe i przygotowanie techniczne dzięki pomocy sojuszniczej Armii Czerwonej nie ustępuje nikomu.

Hitlerowcy zostawili nam Polskę zniszczoną. Nie było butów dla żołnierzy, nie było dostatecznej ilości chleba, nie było tłuszczu, odzieży, medykamentów. Obecnie te braki więcej nie zagrażają naszemu żołnierzowi. Szybciej od innych narodów, które były pod okupacją niemiecką i które mniej od nas ucierpiały, dźwigamy się z ruin. Tempo naszej odbudowy jest po Związku Radzieckim największe na świecie, chociaż nie mamy kapitałów, chociaż złoto nasze leży w banku londyńskim, mimo naszego wkładu w obronę Londynu przed niemiecką inwazją.

Krwia swoją stworzyliśmy podstawy odrodzenia Ojczyzny na nowych geograficznych, politycznych, społecznych i gospodarczych podstawach. Wyrabaliśmy mieczem dla Polski nowe, lepsze granice, w których Naród może żyć i rozwijać się pomyślniej niż dotychczas.

Nie brakowało nas również i w pionierskiej pokojowej pracy nad odbudową kraju. Nie pytaliśmy się, czy regulaminy i teorie wojskowe, opracowane w Akademii przewidują, by żołnierz orał, siał i kosił dla chłopca, by walczył o ład i bezpieczeństwo i brał na siebie obronę życia i mienia obywateli, by zmieniał karabin na książkę i gazetę i szedł do ludu ze słowami uświadomienia i prawdy, ale byliśmy i pójdziemy wszędzie tam, gdzie trzeba bronić Polski nie tylko karabinem, lecz młotem, pługiem, słowem i przykładem osobistym.

Stworzyliśmy nowy typ żołnierza polskiego, nie tylko wyrosły na chwale naszego oręża, nie tylko uwięziony największym zwycięstwem nad wrogiem germańskim, lecz głęboko zrosnięty z narodem, służący temu narodowi krwią, pracą, myślą i słowem.

I dlatego z ufnością patrzymy w przyszłość. Wiemy, iż dużo jeszcze pracy przed nami. Wiemy, że wrogów mamy nie mało. Ale mieliśmy już większych i wyszliśmy zwycięsko. Wiemy, że Polskę, która odradza się do życia z naszej krwi i z naszego znoju, musimy budować nie na przywilejach magnackich, a na wolności i szczęściu ludu polskiego i taką Polskę zbudujemy wraz z narodem.

Na tej drodze mamy już nowe, wielkie zwycięstwo pokojowe, odniesione w głosowaniu ludowym.

W związku ze Świętem Odrodzenia rozkazuję:

- 1) Dzień 22 lipca wolny od zajęć;
- 2) W dniu tym, we wszystkich jednostkach urządzić uroczyste akademie, poświęcone II-giej Rocznicie Odrodzenia Polski. W czasie akademii dokonać dekoracji zasłużonych oficerów i szeregowych.

Rozkaz odczytać przed frontem wszystkich oddziałów W. P.

I. WICEMIN. OBRONY NARODOWEJ MINISTER OBRONY NARODOWEJ

(—) Marian Spychalski
gen. dyw.

(—) Michał Żymierski
Marszałek Polski

Nowy min. Pracy i Opieki Społecznej

Warszawa, 20. 7. — Min. Jan Staniczyk złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska w związku z objęciem wysokiej funkcji dyrektora departamentu w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Na wniosek Prezesa Rady Ministrów Morawskiego, Prezydent KRN Bierut przyjął dymisję min. Staniczyka i mianował

Adama Kuryłowicza, przewodniczącego Związku Zawodowego Kolejarzy, ministrem Pracy i Opieki Społecznej. Min. Kuryłowicz jest członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej.

Min. Kuryłowicz objął w dniu wczorajszym urządowanie w powierzonym mu Ministerstwie. (PAP).

Wyjazd polskiej młodzieży do Jugosławii

Warszawa, 19. 7. — Wczorajszej nocy opuścił Warszawę pociąg specjalny, wiozący do Belgradu 120 członków polskich organizacji młodzieżowych i sekcji młodzieżowej Związków Zawodowych, którzy wezmą udział w pracy przy budowie linii kolejowej w Bośni, powstającej wysiłkiem młodzieży jugosłowiańskiej przy współpracy grup młodzieży radzieckiej i czeskiej.

Pobyt młodzieży polskiej w Jugosławii potrwa jeden miesiąc.

Rekordowe dostawy UNRRA

Kraków, 20. 7. — Województwo krakowskie otrzymało w czerwcu br. rekordową ilość towarów z dostaw UNRRA. W zakresie środków spożywczych m. in. przybyło 81 wagonów mleka skondensowanego, 33 wagony mąki, 12 wagonów konserw mięsnych, 25 wagonów tłuszczu oraz 45 wagonów ryb.

Równocześnie przybyły do Krakowa poważne transporty soków owocowych, sera, herbaty i mydła, jak również pszenicy kukurydzy i owsa.

Kraków ku czci bohaterów hiszpańskich

Kraków, 20. 7. Okręgowa Komisja Zw. Zawodowych w Krakowie zorganizowała akademię dla uczczenia 10-ej rocznicy walk w Hiszpanii. W przemówieniach podkreślono znaczenie tych walk dla dalszego rozwoju wypadków w Europie.

Przed wyrokiem w procesie 24 członków WIN

Białystok, 20. 7. W piątym dniu procesu, przeciwko 24 członkom WIN przemawiały strony. Prokurator domagał się surowej kary dla przestępców. W ostatnich słowach oskarżenia powoływali się na to, że działali z rozkazu swoich władz organizacyjnych. Wyrok zostanie ogłoszony w dniu dzisiejszym.

Młodzież jugosłowiańska przy pracy w Warszawie

Warszawa, 20. 7. — Jugosłowiańska brygada pracy młodzieży rozpoczęła wczoraj pracę przy porządkowaniu Placu Małachowskiego. Młodzi Jugosłowianie przeszli ze śpiewem ulicami Warszawy, niosąc swe narodowe sztandary. Po czym rozpoczęli pracę od zasypania dołów przeciwlodniczych i usuwania gruzów. Warszawa serdecznie witała Jugosłowian.

Przed kongresem b. więźniów polit.

Warszawa, 20. 7. Po przyjeździe na kongres delegatów związków b. więźniów politycznych hitlerowskich obozów koncentracyjnych, delegacji włoskiej, belgijskiej i holenderskiej — przyjechały dzisiaj do Warszawy delegacje: luksemburska, norweska, bułgarska i czeskosłowacka.

Polskę będzie reprezentować 6-osobowa delegacja z wiceministrem Balickim na czele.

Norwegia nie chce Churchilla

Sztokholm, 20. 7. (PAP) W dzienniku norweskim „Arbeidet Bladet” ukazała się wiadomość, ujawniająca przyczyny, dla których zamierzona wizyta Churchilla w Norwegii nie doszła do skutku. „Arbeidet Bladet” powołując się na źródło oficjalne informuje, że na początku bież. roku król norweski Haakon zaprosił Churchilla do Norwegii na maj bież. roku. Jednakże po przemówieniu Churchilla w Fuksie król Haakon po naradzie z ministrem spraw zagranicznych wystosował do osobiście pismo do Churchilla, wyrażając życzenie, by Churchill „odroczył swój przyjazd na pewien czas”.

Rok 1946 nie może powtórzyć błędów Wersalu

Niewłaściwe potraktowanie zwyciężonych Niemiec odbiło się najbardziej na naszej skórze i dlatego nie od rzeczy będzie, w przedmówieniu konferencji pokojowej przypomnieć błędy, których powtórzenia obawiamy się, śledząc narady ministrów czterech mocarstw. Niepokojące jest stanowisko Anglosasów.

28 czerwca 1919 r. postanowiono m. in.:

- Uworzyć Ligę Narodów — instytucję, która pozbawiona możliwości egzekutywy swoich postanowień — dziś służyć może Organizacji Narodów Zjednoczonych za wzór, jaką być i jak pracować nie powinna organizacja, mająca zabezpieczyć pokój między narodami.
- Ustalić granice Niemiec. W częściach tych zostawiono chyba, w celu niepokojenia przyszłych pokoleń, punkty zapalne względnie nierozstrzygnięte, jak: Zagłębie Saar — pod zarządem Komisji Rządowej z zagwarantowaniem dla Niemiec bezcennej wymiany węgla i produktów metalurgicznych, mimo włączenia Zagłębia do francuskiego systemu celnego.
- Część Górnośląska — jako terytorium, podlegające plebiscytowi — w celu niedopuszczenia do rozbrojenia gospodarczego Niemiec. Na Polskę nałożono art. 90 obowiązującą zezwalania na wywóz do Niemiec produktów kopalnianych z całej części Śląska Górnośląskiego, odstąpionej Polsce, na zasadach najwyższego uprzywilejowania.
- Gdańsk, włączony do polskiego systemu celnego — terytorialnie wolne miasto, w praktyce kontroler naszego handlu zamorskiego i koszt niezgodny w stosunkach polsko-niemieckich — pod niezyciową opieką Ligi Narodów, w osobie Komisarza Ligi.

Trzy wymienione punkty zapalne, to jeszcze nie wszystkie. Są jednak najbardziej charakterystyczne. Zagadnienie unormowania pokojowych stosunków w Europie nie obejmowało problemu rozbrojenia gospodarczego Niemiec, który powinien być w omawianym zagadnieniu podstawowym.

Dwie miary dla „swoich” i „cudzych” interesów

Charakterystyczną cechą twórców traktatu było, że zastosowano inną miarę w stosunku do samej Rzeczy, a inną w stosunku do jej kolonii. W tym drugim wypadku w grę wchodziły prawie wyłącznie interesy anglosaskie. Rozbrojenie Niemiec z kolonii zostało wykonane w 100 procentach. W tym wypadku zapomniano zatroszczyć się o przyszłość gospodarczej odbudowy Niemiec.

Problematyczne rozbrojenie Niemiec

Inaczej potraktowano sprawę odszkodowań samych Niemiec. Całkowite wynagrodzenia strat żądano, ale... równocześnie uznano, że „zasoby Niemiec nie wystarczają na zapewnienie zupełnego odszkodowania”. Zostawiono więc „czarne na białym” funtkę do wymiagania się od przyjętych zobowiązań.

Niemcy w traktacie wersalskim „zgadzają się, żeby ich zasoby gospodarcze były bezpośrednio użytkowane na odszkodowania, ale... przedmiotem tych odszkodowań będą materiały i obiekty wojskowe, okręty, materiały potrzebne do odbudowy, maszyny itd., bez likwidacji samych obiektów przemysłowych. Z każdego słowa tego działu traktatu przebija pra-

gnienie niezniszczenia potęgi gospodarczej Niemiec. Maszyny można zabrać, o ile nie stanowią więcej, niż 30 procent zasobów fabryki, z której są odbierane, inne zaś drobniejsze rzeczy, jak obrabiarki, meble itd. ma wyprodukować przemysł niemiecki, który dzięki tym zamówieniom na rzecz odszkodowań mógł równocześnie „rozkręcić się” do tej roli, którą spełnił w drugiej wojnie światowej. Należałoby przypuszczać, że zwycięskie narody wzmian będą się starały opanować rynek niemiecki. Jakiegokolwiek jednak uprzywilejowanie przy wwozie towarów mogłoby być niekorzystne dla przyszłości niemieckiej wytwórczości. Traktat „ograniczył” więc Niemcy tylko o tyle, że wóz z państw sprzymierzonych i stowarzyszonych będzie się odbywał na warunkach nie gorszych, niż te, jakie będzie miało jakiegokolwiek inne państwo obce.

Fikcja rozbrojenia militarnego

Jeżeli przypomni sobie również warunki rozbrojenia militarnego, które przemysłowość niemiecka, a może złośliwość niektórych redaktorów traktatu, pozwoliła z łatwością ominąć — będziemy mieli obraz całkowitego rozbrojenia Niemiec „na papierze”, a w praktyce warunki do odrodzenia potencjału militarnego.

Jakże kapitalnym przykładem umiejętności niemieckich w lawirowaniu między nie dość jasnymi przepisami, była sprawa niemieckich sił zbrojnych po pierwszej wojnie światowej. Jeden z artykułów traktatu pozwolił na utrzymanie „urzędników” takich jak celnicy, strażnicy leśni, strażnicy nadbrzeżni itp., w liczbie nieprzekraczającej stanu z 1913 roku, a liczba żandarmów mogła być powiększona w stosunku, odpowiadającym przyrostowi ludności od r. 1913.

Przeostroża przed tego rodzaju krótkowzrocznością jest dziś bardzo na czasie. Zandarmia niemiecka w anglosaskich strefach okupacyjnych pełni już dziś normalną służbę.

Warunki, jakie traktat określił dla istnienia 100-tysięcznej armii, pozwalały na „prawo” uzupełnienia sił pod pokrywką szkół „urzędników” wyżej wymienionych oraz szkół oficerskich, a także pod pokrywką zastąpienia młodocianych emerytów-oficerów nowymi siłami, kadrami przyszłej wielomilionowej armii.

Stanowisko Anglosasów nie wroży naprawienia błędów

Lektura traktatu Wersalskiego jest pasjonująca w obliczu oczekiwanych wyników konferencji pokojowej po minionej wojnie światowej.

Nie chcemy popełnić porażki Wersalu. Czy uda się to światu, wobec ostatniego oświadczenia amerykańskiego sekretarza stanu Byrnesa, który powiedział, że uważa odrodzenie gospodarcze Niemiec za warunek gospodarczej odbudowy Europy — trudno dziś powiedzieć. Niepokój nasz powiększa oświadczenie Bevina, który zapowiedział, że w razie nieuzgodnienia sprawy przyszłości Niemiec przez czterech ministrów, Wielka Brytania zmieni dotychczasowe podstawy okupacji swojej strefy w tym duchu, żeby kosztą nie obciążały angielskiego podatnika. Anglia zamierza „popuścić cugli”, których i tak nie dostrzegaliśmy w anglosaskich strefach Niemiec.

Przed konferencją pokojową chcielibyśmy nabrać pewności, że Anglia nie zapomni, że Kanał nie chroni już przed agresją. Interesy kapitalistów anglosaskich muszą ustąpić na konferencji trosce o trwały pokój świata. Naprawdę warto przypomnieć sobie tekst traktatu Wersalskiego. Paweł Kopacz

Dar Polonii Amerykańskiej

Warszawa, 19. 7. — P. C. K. otrzymał w darze od Rady Polonii Amerykańskiej 72 skrzynie cennych leków i materiałów sanitarnych. Nadesłane dary rozdzielono pomiędzy 14 okręgów P.C.K.

Dar Polonii Amerykańskiej stanowi cenną pozycję w realizowaniu akcji leczniczej na terenie Polski.

Cel podróży inspekcyjnej dyr. La Guardia

Nowy York. (PAP). Naczelnik dyrektor UNRRA La Guardia odleciał do Europy w celu odbycia podróży inspekcyjnej we Włoszech, Grecji, Jugosławii i Republikach Ukrainskiej i Białoruskiej oraz wzięcia udziału w sesji rady UNRRA w Genewie 5 sierpnia br. Podróż La Guardia pozostaje w związku z ostatnim atakiem reakcyjnych kół amerykańskich, które twierdzą, że pomoc UNRRA w Europie południowej i wschod. używana jest jako broń polityczna przez komunistów, pragnących pozbawić te kraje pomocy żywnościowej Ameryki. La Guardia jak najostreżniej przeciwstawia się tym oskarżeniom. Ostatnio La Guardia poparł szefa UNRRA na Ukrainie i Białorusi Mac Duffiego, który podał się do dymisji na znak protestu przeciwko zatrzymaniu dostaw dla tych republik, co motywowano Ameryce tym, że prasa amerykańska nie ma swobodnego dostępu do tych krajów. W liście rezgnacyjnym, podanym do prasy amerykańskiej przez La Guardia, Mac Duffi oświadczył, że placówki UNRRA na Ukrainie i Białorusi posiadają najzupełniejszą swobodę działania i cieszą się całkowitym poparciem władz radzieckich, które dały pracownikom UNRRA maksimum ułatwień.

Delegaci młodzieży francuskiej o swoim pobycie w Związku Radzieckim

Moskwa. (PAP). Delegacja młodzieży francuskiej, która przybyła do ZSRR na zaproszenie Antyfaszystowskiego Komitetu Młodzieży Radzieckiej, odbyła podróż po Związku Radzieckim. Wśród członków delegacji znajdują się przedstawiciele licznych organizacji młodzieży francuskiej: Związku Młodzieży Republikańskiej, Młodzieży Socjalistycznej, Młodzieży Katolickiej itd.

Przed opuszczeniem Związku Radzieckiego odbyło się w redakcji gazety „Komsomolskaja Prawda” spotkanie delegatów młodzieży francuskiej z przedstawicielami prasy radzieckiej i zagranicznej.

Przewodniczący delegacji Jean Juisselin oświadczył: „Od 1939 r. walczyliśmy i cierpiliśmy. Walka Zw. Radzieckiego, a następnie jego zwycięstwa dawały nam otuchy, były naszą nadzieją. Wiedziałem o ogromnych, bezprzykładnych wysiłkach narodu radzieckiego i młodzieży radzieckiej, które przejawiały się w ostatniej wojnie. To też my, prosto i z całego serca dziękujemy

Wam, a wszelkie przymiotniki są tu, są, zbyt czyste.”

Podsumowując wrażenia swoje i swoich towarzyszy Jean Juisselin zaznaczył: „Spotkał się z narodem, nie tylko z młodzieżą, lecz z całym narodem, który lubi tańczyć i śpiewać, a to świadczy o tym, że jest to naród, który żyje szczęśliwie, który jest pewny swego losu”.

Delegat Carro, przedstawiciel francuskich skautów powiedział m. in. „Wdzieliśmy, co może zrobić naród, pracujący dla swej armii, która walczy i której żołnierze umierają dla swego narodu.”

Członek delegacji Trelie opisyuje stachanowców, z którymi spotkał się w swej podróży po ZSRR i stwierdza: „Odkryłem typ nowego człowieka, dla którego praca, odpoczynek i nauka — stanowią jedną całość. Jest to nowy człowiek, którego życie jest zrównoważone, który radość i zapał do pracy czerpie z wycofania, a w szczególności czerpie z wiary w przyszłość.”

Członkowie delegacji Francois, Mon-

tagne i Colette Jeobarre swoje przemówienia poświęciły sukcesom oświaty radzieckiej oraz roli kobiet i młodzieży w odbudowie kraju.

Redaktor gazety „Avangarde” Henrie Cestemant wystąpił z wezwaniem do demokratycznej młodzieży świata o utworzenie jednoci.

Ameryka karmi Niemcy

Frankfurt n. M. Według obliczeń amerykańskich władz okupacyjnych, codziennie sprowadza się dla wyżywienia Niemców stęły amerykańskiej 6400 ton żywności, niezależnie od paczek żywnościowych, przysyłanych przez amerykańskie organizacje dobroczynne. W porcie Bremen wyladowywano w poniedziałek równocześnie 40.000 ton przywiezionej żywności.

Ogółem 55 proc. całego wyżywienia niemieckiego pochodzi z Ameryki, a tylko 45 proc. z zapasów dawnej armii niemieckiej i innych magazynów niemieckich.

Gwałty polityczne w Grecji

Londyn. (PAP). Agencja Reutera donosi z Aten, że nie ma żadnych oznak zmiany w atmosferze gwałtu politycznego, jaki ciąży nad Grecją. Według źródeł angielskich w ubiegłym tygodniu zanotowano 6 morderstw, których sprawcami byli prawicowcy i 14, gdzie sprawcy zostali niewykryci. Akcją terrorystyczną objęte są głównie Tessalia, Macedonia i Peloponez. 6 miejscowości uległo napadom zbrojnych band, które chciały się zaopatrzyć w żywność. Największy napad wydarzył się w Grecji Środkowej, gdzie na miasteczko napadło 150 faszystowskich bandytów — którzy zastrzelili 2 mieszkańców i poranili 20.

„Statystyka” za czerwiec daje następujące cyfry ostateczne: 75 zamordowanych, 79 ciężko rannych, którzy zmarli w szpitalach. W maju zamordowano 139 osób.

W Argentynie nie dobrze

Buenos Aires. W Buenos Aires odbyły się manifestacje przeciw nadmiernym cenom i niskim płacom. Manifestanci nieśli olbrzymie transparenty, wyrażające żądania obniżki cen artykułów żywnościowych i krytykujące politykę gospodarczą rządu.

Kiełcy policja aresztowała kilku manifestantów, tłum stanął w obronie aresztowanych. Podobne manifestacje odbyły się i w innych miastach Argentyny. Rząd zebrał się na nadzwyczajne posiedzenie, celem przedsięwzięcia środków zaradczych przeciw demonstracjom.

5 milionów marek na odbudowę Berlina

Berlin. (ZAP). Radziecka Główna Komendantura w Berlinie zatwierdziła program odbudowy dzielnicy Weissensee. Program przewiduje kwotę 5.073 tys. marek na wyremontowanie uszkodzonych gmachów mieszkalnych. Rozpoczęto remont szkoły sztuki, w której będzie uruchomionych 19 wydziałów, z rzeźbiarstwem, grafiką, ceramiką i malarstwem na czele. W przebudowanym domu ludowym zostanie urządzona sala dla wspólnych prac artystycznych, pawilon taneczny i hala sportowa. W najbliższych trzech miesiącach zostanie oddanych do użytku 18 wielkich domów mieszkalnych.

Nota Jugosławii do Stanów Zjedn.

Belgrad. (PAP). W związku z incydentem granicznym, w czasie którego patrol amerykański ostrzeliwał żołnierzy jugosłowiańskich na granicy Krajiny Julijskiej, jugosłowiańskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło notę protestacyjną na ręce ambasadora Stanów Zjednoczonych w Belgradzie.

75 statków celem drugiej bomby atomowej

Nowy Jork. Admirał Blandy poinformował, że celem następnego doświadczenia będzie 75 statków i kilka mniejszych łodzi. Wybuch podwodnej bomby wyznaczono na dzień 25 lipca, o godz. 8.35 stanu miejscowego, o ile zajdą pomyślne warunki atmosferyczne.

Wśród okrętów doświadczalnych znajdują się będą te, które zachowały się z poprzedniego doświadczenia, oraz 7 innych. Flotylla doświadczalna składać się będzie z 5 okrętów

bojowych, 3 krążowników, 11 torpedowców, 8 łodzi podwodnych, 17 transportowców.

Bomba próbna ma mieć siłę wybuchową, dająca się porównać do siły środków wybuchowych zgromadzonych w postaci 7-piętrowego budynku o podstawie 100 stóp. Siła wybuchu wypróbowana będzie w stosunku do różnych płyt pancernych, używanych w budownictwie nowoczesnych okrętów wojennych. Doświadczalne płyty pancerne będą różnej grubości.

Najnowszy brytyjski okręt

Londyn. Zgodnie z doniesieniem korespondenta „Daily Express”, najnowszy brytyjski okręt wojenny „Vanguard” może nie obawiać się bomb atomowych tak długo, dopóki będą one przewożone przez samoloty, które łatwo jest zwalczać.

Okręt „Vanguard”, na pokładzie którego rodzina królewska uda się w przyszłym roku do południowej Afryki, przybył w środę, dnia 17 lipca, do portu Devon, po odbyciu podróży z Clyde. W czasie podróży okręt był „zaatakowany” przez ciężki bombowiec i torpedy Mastwigh, w celu wypróbowania działania ukrytej aparatury radaru.

Tajne wyposażenie okrętu składa się z urządzeń dla startu samolotów i armat, kontrolowanych przez radar, znacznie ulepszone od czasu wojny. Liczba dział, znajdujących się na okręcie, jest trzymana w tajemnicy.

43 wyroki śmierci

Monachium. (ZAP). Przed sądem amerykańskim w Dachau zapadł wyrok na 73 Niemców, oskarżonych o wymordowanie 900 amerykańskich żołnierzy i cywilów belgijskich w czasie grudniowej ofensywy niemieckiej w Ardenach w roku 1944. Na karę śmierci skazano 43 oskarżonych, na dożywotnie więzienie 22, a 8 oskarżonych na ciężkie więzienie od 10 do 20 lat. Były komendant gwardii Hitlera gen. SS Sepp Dietrich został skazany na dożywocie, gen. Preiss na 20 lat, a gen. Kraemer na 10 lat ciężkiego więzienia.

Gdynia i Gdańsk najintensywniej pracujące porty w Europie

Gdańsk. (SAP). Dnia 16. 7. r. b. w Delegaturze Rządu dla Spraw Wybrzeża w Gdańsku odbyła się 4-ta z kolei sprawozdawcza konferencja gospodarcza, na której było reprezentowanych około 40 instytucji państwowych, samorządowych i gospodarczych na Wybrzeżu. Konferencję zainicjował delegat Rządu, min. Kwiatkowski, zaznaczając na wstępie, że w czerwcu mieliśmy dalszy wzrost przeładunku w naszych portach, który wyniósł około 840.000 ton. Osiągnęliśmy w ten sposób 65 procent maksymalnego przeładunku przedwojennego przy zaledwie 45 proc. odbudowanych urządzeń przeładunkowych. Wyniki te należy uważać za nowy sukces i dowód sprawności pracy naszych portów.

Słabą stroną życia gospodarczego na Wybrzeżu jest natomiast mierny ruch budowlany. Na zjawisko to należy zwrócić uwagę ze względu na to, że zbliża się koniec sezonu budowlanego.

Należy liczyć się z tym, że w najbliższym czasie transporty UNRRA zostaną zmniejszone, lub mogą zostać całkowicie wstrzy-

mane. Może to zachwiać dotychczasową równowagę naszego eksportu i importu. Musimy dążyć do jaknajszybszego uruchomienia i rozbudowania naszego przemysłu. Aby to osiągnąć musimy sprowadzać maszyny, za które w obecnej sytuacji możemy płacić naszym eksportem. W chwili obecnej zespół naszych portów Gdyni i Gdańska należy do najintensywniej pracujących w Europie. Daje się jednakże zauważyć

stopniowe ożywianie się zagranicznych portów.

W ciągu ubiegłego roku zagranica przygotowała się technicznie do odbudowy i w najbliższym czasie należy się spodziewać szybkiego wzrostu obrotów i ożywienia się portów zagranicznych.

Ze zjawiskiem tym musimy liczyć się w przyszłości i konsekwentnie dążyć do utrzymania palmy pierwszeństwa na Bałtyku.

Z powrotną falą na zachód

W przyszłym numerze „Głosu” rozpoczynamy druk powieści p. t. „Z POWROTNĄ FALĄ NA ZACHÓD”. Autorem powieści jest Miroslaw Bezduda, znany na terenie Grudziądza obrońca ludu pracującego, którego dzieła p. n. „Madera”, „Akademia Józka”, „Józko żołnierzem polskim”, są nam w świeżej pamięci. Fascynująca powieść niewątpliwie znajdzie licznych zwolenników.

Kursy Instruktorów OM TUR

W czerwcu Organizacja Młodzieży TUR przeprowadziła dwa wojewódzkie kursy instruktorów i referentów powiatowych dla spraw spółdzielczych. Były to: dwutygodniowy kurs w Gdańsku i czterotygodniowy w Bydgoszczy.

Wzięło w nich udział ogółem około 100 osób, co w zestawieniu z odbytymi poprzednio trzema kursami centralnymi w Warszawie (jeden jednodniowy, dwa dwumiesięczne) daje blisko 300 wyszkolonych działaczy spółdzielczych.

Dysponując tak dużą liczbą aktywu spółdzielczego Komitet Centralny OM TUR mógł obsadzić zarówno Wydział Centralny jak i Wydział Wojewódzkie odpowiednim personelem.

Robota ruszyła pełną parą. Tworzą się nowe spółdzielnie zakładane przez OMTUR-owców, wrbuje się dzieciątka i setki młodych na członków spółdzielni, a również zainicjowano nowy, szeroki plan wyszkolenia dalszych kadr spółdzielczych.

W najbliższych tygodniach rozpocznie się w Otwocku pod Warszawą wojewódzki kurs instruktorów spółdzielczych OMTUR w rozkopi powiatowej. Równocześnie z nim rozpocznie się identyczny kurs w Łodzi. W obu kursach weźmie udział około 150 uczestników, którzy po ukończeniu nauki zasilą szeregi aktywu spółdzielczego organizacji młodzieży socjalistycznej.

W dalszym etapie przewidziane są kursy w Białymstoku i Krakowie. Teren Górnego i Dolnego Śląska, Opolszczyzny oraz Dąbrowy zorganizuje prawdopodobnie z początkiem roku szkolnego przeszkoleniowe, instruktorskie oraz informacyjne kursy spółdzielcze w Młodzieżowym Ośrodku Szkoleniowym zwanym Rzeczpospolitą Sławęcinią.

Jak postępują władze ze skonfiskowanymi artykułami żywnościowymi

Minister Apropozycji i Handlu podpisał ostatnio zarządzenie, ustalające sposób postępowania ze skonfiskowanymi, za przekroczenie istniejących przepisów, artykułami żywnościowymi.

W razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ograniczeniu obrotu mięsem, jełkim przetworami, wędlinami, wyrobami cukierkowymi etc., organ kontroli dokonuje zajęcia zakwestionowanych artykułów i sporządza protokół z wyszczególnieniem zajętych przedmiotów. Zajęte towary przystawia się pod dozorem właściciela lub kierownika przedsiębiorstwa, lub też przekazuje się za pokwitowaniem najbliższemu punktowi rozdzielczemu artykułów żywnościowych w dyspozycji właściwego terytorialnie referenta apropozycji i handlu w starostwie, bądź w zarządzie miejskim, protokół zajęcia winien być niezwłocznie przedłożony władzom administracyjnym I instancji, celem wydania orzeczenia karnego i o konfiskacie

przedmiotów oraz przekazania tychże na reglamentowane wyżywienie ludności.

Zajęte artykuły żywnościowe przeznacza się na reglamentowane wyżywienie zakładów opieki zamkniętej dla dzieci, stołówek robotniczych i pracowniczych oraz szpitali i sanatoriów.

Za przekazane w ten sposób towary liczy się ceny reglamentowane, przyjmując następujące ceny podstawowe: mięso wołowe — zł 4.90, słonina — zł 6.—, chleb — zł 2.15. O ile w odbiorze tych artykułów pośredniczą punkty rozdzielcze artykułów żywnościowych, mogą być doliczone do ceny sprzedażnej koszty manipulacyjne.

Zarządzenie powyższe zawiera poza tym normy zamienne za różne artykuły nie objęte zaopatrzeniem reglamentowanym, jak wędliny, kiełbasa, ciastka etc.

Wpłaty dokonane z tego tytułu winny być przekazywane na rachunek Ministerstwa Apropozycji i Handlu.

Omturwcy Warszawy w akcji propagandy spółdzielczej

Wkład młodzieży OMTUR-owej do pracy społecznej i propagandy ruchu spółdzielczego jest coraz większy. Obecnie OMTUR jest grupą przodującą wśród wszystkich związków wychowawczych obozu demokratycznego.

Na terenie całego kraju odbywają się liczne kursy spółdzielcze, obejmują one coraz ściślej wszystkie powiaty i powiaty wielkie miasta, we wszystkich dzielnicach Polski.

Warszawa nie pozostaje w tyle. W ślad za żywiołowym wzrostem organizacji społecznej OMTUR idzie akcja oświatowa spółdzielczego podległości robotniczej i szkolnej skłonnej pod błękitno-czerwonymi sztandarami Niepodległości i Socjalizmu.

W dniu 9 lipca odbyła się w lokalu przy ul. Mokotowskiej 3 odprawa absolwentów obu centralnych kursów instruktorskich organizacyjno-spółdzielczych. Wzięło w niej udział kilkudziesięciu omturówców pracujących czynnie w spółdzielczości na terenie stolicy. Postanowiono obsadzić wszystkie dzielnice i koła zakładowe referentami i instruktorami spółdzielczymi, którzy przeprowadzą szereg wykładów i oświetleń spółdzielczych oraz przystąpią do przygotowania Dnia Spółdzielczości w Warszawie. Pod hasłem „Każdy Omturowiec Spółdzielca” przystępuje do szerokiej akcji werbunkowej młoda, pracująca Warszawa.

Tow. Krystyna Dorywalska referentka spraw spółdzielczych przy Komitecie Stolecznym OMTUR zapewnia, że w manifestacji wrześniowej będzie maszerowała przez ulice Warszawy pod łaskawymi sztandarami kilka tysięcy niebieskich koszul — czynnych działaczy spółdzielczych.

Już obecnie w początkowym okresie akcji propagandy spółdzielczości istnieją 3 koła i 4 komórki spółdzielcze OMTUR grupujące ok. 300 pracowników „Społem” Zw. Rewizyjnego i spółdzielni lokalnych.

OMTUR jest jedyną organizacją młodzieżową, która przejawia działalność organizacyjną i wychowawczą na terenie warszawskich zakładów i instytucji spółdzielczych.

Ostatnio odbyło się uroczyste otwarcie pierwszej omturowej i zarazem pierwszej młodzieżowej świetlicy w „Społem” przy Okręgu Warszawskim (ul. Szpitalna 5).

Akcja szkolenia PPS

Warszawa. Polska Partia Socjalistyczna w najbliższym czasie uruchamia szereg kursów celem szkolenia swoich członków.

W sierpniu odbędzie się miesięczny kurs Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej na Pomorzu Zachodnim w Swinoujściu. Obejmuje on 300 uczestników.

W dniach 2—17 sierpnia uruchomiony zostanie kurs dla nauczycieli członków PPS w Szklarskiej Porębie.

Dnia 23 bm. rozpoczyna się trzeci kurs Centralnej Szkoły Partijnej PPS. W kursie wezmą udział członkowie partii z województw: szczecińskiego, olsztyńskiego, lubelskiego, rzeszowskiego i białostockiego. Ponadto uruchomionych zostanie 7 wojewódzkich szkół partyjnych.

Pismo Komitetu Centralnego OM TUR

Z okazji pierwszego Krajowego Zlotu Zw. Walki Młodych, który odbywa się w Warszawie w dniach 20—23 bm., Komitet Centralny Organizacji Młodzieży TUR przesyła Wam najgorętsze życzenia dalszej, owocnej pracy dla dobra Polski Ludowej.

Jako młodzi socjaliści, zrzeszeni w szeregach OM TUR, świadomi konieczności zjednoczenia wszystkich żywotnych sił Narodu dla odbudowy i przebudowy Państwa Polskiego, w myśl ideałów Sprawiedliwości Społecznej, wierni tradycjom, datującym się od powstania naszej organizacji, pragniemy nadal w ścisłym i szczerym złączeniu całej Polski, utrwaląc zdobycze, wywalczone wspólnie w latach krwawych zmagania z faszyzmem.

Uczestnicząc w Waszym święcie przedstawiciele Organizacji Młodzieży TUR, będą

wspólnie młodzieżową ZWM manifestować na rzecz ideałów zwycięskiej Demokracji, tak jak codziennie młodzież obu naszych organizacji w fabrykach, warsztatach, biurach i na roli wspólnie wypracowuje i utrwała lepsze, szlachetniejsze formy polskiego życia.

Zwycięskiego marszu naszej młodzieży do jaśniejszego Jutra Polski żadne siły wsteczne nie potrafią zahamować. Zniszczyć do dna pozostałości faszyzmu i wstecznicwa — to nasze hasło — hasło młodych, które wspólnym wysiłkiem naszych rąk i mózgów zostanie urzeczywistnione.

Z socjalistycznym pozdrowieniem

„Wolność”

Przewodniczący KC OM TUR

Ryszard Obrączka

Nasz feljeton tygodniowy

Wędrowka po Grudziądzu

— Bim, bim... bim, bim...
Wielce uradowany doczekałem się wreszcie. Rzeczywiście tramwaj!

Wiadomo, że nasz grudziądzki uniwersalny środek lokomocji bynajmniej nie grzeszy szybkością. W każdym razie... Nadjeżdża i staje majestatycznie. Jak niejako na opak, tak i w tym wypadku. Ludziska miast przodem, wysiadają tyłem, miast wsiadać tyłem, wsiadają przodem itd...

Zresztą...
— Pan pozwoli, czy ten wóz bez motorniczego?

— A ja to co? — niezbyt grzecznie odpowiada człowiek cywil, niby to kierownik wozu.

— Czy to pański wóz? — pytam ostroźnie.

Odpowiedzi nie otrzymałem. Lecz przyglądam się bliżej moim bohaterom.

Unrowska marynarka, spodnie przedwojenne, a poza tym, co tu dużo gadać...

— Ile kosztuje przejazd?
Spojrzał na mnie spode łba jęgomość a inny z przewieszoną torbą przez ramię woła: odjazd!

Ładny mi to porządek. Pasażerowie sami obsługują tramwaje? Lub przedsiębiorstwo to prywatne?

Ani jedno, ani drugie, przyjacielu! Tu inny świat! Czy to motorniczy lub konduktor koniecznie muszą nosić mundury? Też wymagania, nieprawda? Czy taki tramwajarz bez numeru i bez munduru nie wygląda przyzwoicie?

— Coś taki speszony i zły? — pytam znajomego, który natrafia mi się w pierwszym bezmieśnym dniu tygodnia.
— Psiak... głodny jestem.

— Jako? Rozwód wziąłeś, czy co?
— Ładny mi rozwód. Właściwie tak, lecz nie z żoną, a z mięsem!

— Głupie gadanie!

Przebież dziś mamy dzień bezmieśny.

— A no właśnie, dzień bezmieśny. Pomyśl, wczoraj miałem funkcję wieprzowiny i ażeby nie uległa zepsuciu, odpiekłem i chciałem przechować...

— No, to cóż w tym dziwnego?
— Dziwnego? Przyszła kontrola i... zabrała, a teraz biegam za dorszem.

— Serwis, kochany! — wita mnie rozpromieniony i uradowany inny kolega, o innej porze dnia i w innym miejscu, lecz również w pierwszym bezmieśnym dniu tygodnia.

— Coż taki zadowolony i wesoły? Na loterii wygrałeś, he?

— Więcej jak to, ale się objadłem, ha, ha, ha! — poklepuje się z zadowoleniem po brzuszku mój znajomy.

— Nie wiem, jakie tam mogłeś mieć frykasy, Wszak dziś dzień bezmieśny!

— A właśnie, właśnie! Pięć parówek, trzy kabanosy i pół funta salcesonu!

— Ładny z ciebie obywatel! I to mi wyznajesz bez żenady?

— Widzę, że nie znasz się na wyższej kombinacji. Posłuchaj! Słyszę głosy wchodzących do lokalu meczowego i — słusznie zjechał przypuszczam, że to „kontrola mięsna”. A że mi coś pozostało z dnia wczorajszego, więc — ażeby nie stracić, daję do żołądka, co się

zmieści. Cóż to za świetny wynalazek, te dni bezmieśne, mówię Ci! Szkoda tylko, że nie mogłem nic pozostawić na jutro.

Osobiście też zastosowałem się do wymogów chwili. Kupiłem funt żeberka na zapas i... zapomniałem nasolić, a żona też. Zeberka się zepsuły (moje nie!) i pozostały... nici z mięsnego obiadu.

W „Głosie” ukazał się artykuł na temat przydańców, jakoby komus stała się krzywda. Furda! Już w następnym dniu po ukazaniu się tego... zacementowania pospały się numerowane komunikaty, obwieszczenia... cukier, smalec, papierosy aż do soku owocowego włącznie!

W ogóle — papierosy! Spadły w cenie jak zeszlaczony kartofle.

— Papierosy, papierosy! — objają się o uszy nawolujące na każdym kroku. — Pięć złotych sztuka!

No tak, pojawiły się papierosy, a pięć niedużo, gdy tymczasem kilka dni temu...

Siew.

Z Ziem Odzyskanych

Przed otwarciem mostu

Jak nas informują ze źródeł miarodajnych, w środę, dnia 17 bm. miała się odbyć próba wytrzymałości poprawionego mostu przez Wisłę pod Opaleniem koło Kwidzyna.

Jeżeli warunki techniczne okażą się pomyślne i próba da wyniki zadawalniające, w najbliższym czasie zostanie wznowione połączenie kolejowe na trasie Warszawa — Kwidzyn — Tczew — Gdańsk, którego brak od zimy odczuwamy dotkliwie.

Lokalne władze kolejowe z rycierpliwością oczekują wyników badań i związanych z tym zleceń Ministerstwa Komunikacji.

Wydział ruchu pasażerskiego jest całkowicie przygotowany i niezwłocznie po otwarciu mostu uruchomi następujące pociągi:

Pociąg pociągowy Nr 601		
Odchodzi z Warszawy Wileńska	19.10	
Przyjazd do Kwidzyna	2.17	
" " Gdańska	5.40	
" " Leby	9.31	

Pociąg pociągowy Nr 602		
Odchodzi z Leby	19.50	
Przyjazd do Gdańska	0.07	
" " Kwidzyna	3.01	
" " Warszawy Wileńska	10.28	

Pociąg osobowy Nr 621		
Odchodzi z Warszawy Wileńska	9.45	
Przyjazd do Kwidzyna	18.34	
" " Gdańska	22.30	
" " Gdyni	23.36	

Pociąg osobowy Nr 622		
Odchodzi z Gdyni	15.20	
Przyjazd do Gdańska	16.29	
" " Kwidzyna	20.24	
" " Warszawy Wileńska	5.03	

Postój pociągów w Kwidzynie jest krótki, bo zaledwo pięć minut, co przy ściślejszej punktualności przybycia i odejścia pociągów, musi być brane pod uwagę przez podróżnych, przyzwyczajonych przez ostatnie lata do znacznych opóźnień na kolei.

Na okres letni P.K.P. ma uruchomić specjalne pociągi wycieczkowe. Dni w których pociągi te będą kursowały, mają być każdorazowo podawane przez kolej do wiadomości podróżnych w specjalnych, wywieszanych na dworcach ogłoszeniach.

Pociąg wycieczkowy	
Odjazd z Kwidzyna	0.55
Przyjazd do Gdańska	4.05
" " Helu	7.14

Pociąg wycieczkowy	
Odjazd z Helu	11.55
Przyjazd do Gdańska	15.40
" " Kwidzyna	19.40

Oprócz poprzednio podanych pociągów dalekobieżnych, przez Kwidzyn przechodzą będą pociągi o trasie krótszej, mające charakter komunikacji podmiejskiej, łączącej ze sobą najbliższe położone ośrodki:

Trasa: Prabuty—Kwidzyn—Smętowo:	
Odjazd z Kwidzyna	8.32
" " w Smętowie	9.34
" " Smętowa	8.35
" " w Kwidzynie	9.13
" " Smętowa	13.25
" " w Kwidzynie	14.14
" " Kwidzyna	15.13
" " w Smętowie	16.02

Przez Prabuty uzyskujemy połączenie z Malborkiem, Szumem i Elblągiem;

Sezon letniskowy

Szczecin (PAP). Sezon letniskowy na Pomorzu Zachodnim jest już w całej pełni. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego wraz z Komisją Porozumiewawczą Organizacji Młodzieżowych, Kuratorium Okręgu Szkolnego i innymi instytucjami zorganizował całą sieć obozów letniskowych dla dzieci, młodzieży i kobiet. Na terenie wojew. szczecińskiego jest już czynnych 16 obozów dla harcerzy, z tego 3 w Międzyzdrojach, gdzie przebywa młodzież chorągwi bydgoskiej i szczecińskiej w liczbie ok. 600 osób. Razem z wyjazdami korzysta ponad 3.000 harcerzy. W Nowym Warpnie jest czynny obóz żeglarski przy ośrodku PW. i WF. Młodzież korzysta w pełni z wyjazdów morskich. Nowa Wieś jest terenem wypoczynkowym dla akademików z „Caritasu” z Poznania i dla stowarzyszenia młodzieży katolickiej. W Głębokim jest czynny obóz kobiety — z wyjazdami korzysta 350 kobiet. Poza tym w Łasku Arkońskim pod Szczecinem są zorganizowane półkolonie letnie dla dzieci, prowadzone przez Kuratorium Okręgu Szkol-

nego, które uruchomiło również kolonie letnie dla młodzieży szkolnej w Międzyzdrojach. Nadto przeprowadzane są obecnie przygotowawcze prace nad organizacją kolonii wypoczynkowych w Polczynie i Międzyzdrojach dla dzieci robotników z Warszawy. Uruchomienie tych obozów nastąpi w początkach sierpnia br.

przez Smętowo możemy dostać się na wolny teren Polski.

Zważywszy, że komunikacja kolejowa jest o wiele tańsza od komunikacji samochodowej (autobusami), zagadnienie uruchomienia mostu na Wisłę nabiera dla nas pierwszorzędnej znaczenia.

Bilet normalny na pociąg osobowy z Kwidzyna do Gdańska kosztuje zł 80.-; na pociąg pociągowy zł 120.-, przy czym urzędnicy, legitymujący się dowodem służbowym, korzystają z 50% zniżki.

Usprawnienie kolejnictwa jest olbrzymim sukcesem. Należy przyznać, że nie tylko w tej dziedzinie możemy się poszczycić efektami zdobytymi w rekordowym czasie niespełna jednego roku, mimo wszystko bodaj że P.K.P. w potężnym dziele odbudowy Kraju stoi na pierwszym miejscu. Stalowymi niemi zszywane kolejarze poszczególne części Polski Demokratycznej, łącząc nierozdzielnie z Macierzą Ziemi Nowoodzyskane. A. D.

Z Pomorskiej Wystawy Przemysłowej

Stoiska na Pom. Wystawie Przemysłowej Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy

Stoiska „Społem” na Pomorskiej Wystawie Przemysłowej i Handlu w Bydgoszczy przedstawiają się niezwykle okazale. Całokształt pracy „Społem” w skali ogólnokrajowej ilustruje bogactwo ekspozycji wykresów danych statystycznych z poszczególnych Oddziałów, Działów, Placówek, Młynów i Zakładów Wytwórczych. Branżowość mieszcząca się w ramach „Społem” została uwypuklona wszechstronnie. Pomorski Okręg „Społem” został wysunięty na plan pierwszy. Opracowane w najdrobniejszych szczegółach tabele orientacyjne dotyczące obrotów produkcji, udziału w zapotrzeniu ludności korzystającej z kart żywnościowych oraz w rozprowadzaniu artykułów na wolny rynek, zapoznają ogół zwiedzających z osiągnięciami, możliwościami i stanem posiadania Okręgu „Społem” na Pomorzu. Produkty Zakładów Wytwórczych oraz artykuły poszczególnych działów branżowych zapelniają po brzegi stoiska w trzech obzeranych salach ozdobionych godłami „Społem” K. Ch.

Z powiatu

RADZYN

W obecnym czasie wszyscy rolnicy zatrudnieni są w roli. Praca wre w całej pełni. Każdy gospodarz stara się, by jaknajwięcej wydobyc z ziemi.

W ostatnim czasie przybyło na nasz teren trochę koni i krów, co poważnie przyczyniło się do ożywienia gospod. w powiecie. Ludność miejska, w obecnym sezonie prawie że wszystka zajęta jest pracą, by w obecnej chwili zrobić trochę oszczędności na czas zimowy.

Pod względem handlowym nie zmieniło się dużo. Miasteczko nasze, biedne i wyniszczone, nie rokuje zbyt wielkich możliwości rozwojowych i handlowych.

W dniu 19 czerwca 1946 zakończona została akcja subskrypcyjna. Na ogół wypadła dość korzystnie i miejscowa ludność przychylnie odniosła się do wydanych zarządzeń czy instrukcji.

W ostatnim czasie Miejski Komitet OS otrzymał większy przydział darów UNRRA, które zostały rozprowadzone pomiędzy ludność najbardziej potrzebującą. Jednocześnie utworzona została na naszym terenie stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem, która w najbliższym czasie, po sprowadzeniu najkonieczniejszych urządzeń (mebli) zostanie otwarta.

Na ogół w miasteczku panuje spokój, ludzie, zajęci pracą, nie przejawiają zbyt wielkiego zainteresowania życiem politycznym.

ŚWIECIE

— **Otwarcie nowej placówki.** W tych dniach firma Stanek z Grudziądza, trudniąca się sprzedażą materiałów budowlanych, otworzyła w naszym mieście swój oddział. Brak tego rodzaju przedsiębiorstwa handlowego w naszym mieście odczuwali wszyscy obywatele, to też powstanie nowej placówki powitał mieszkańcy Świecia i okolicy z bardzo wielkim zadowoleniem.

Ze sportu

Kto zwycięży!

O. S. A. Toruń G. K. S. Grudziądz

W cyklu rozgrywek o wejście do Pom. klasy A odbędą się w niedzielę 21 bm. zawody piłkarskie między doskonałą drużyną wojskowych z Torunia a miejscowym G. K. S.

Drużyna O. S. A. po ostatnich niepowodzeniach przyjeżdża do Grudziądza, wzmocniona graczami innych okręgów, pełniących obecnie służbę wojskową w Toruniu, chcąc za wszelką cenę zwyciężyć.

Drużyna grudziądzka po ostatnich sukcesach wszelkimi siłami starać się będzie ażeby i z tego spotkania wyjść zwycięsko.

Początek tego ciekawego spotkania o godz. 11.30 na boisku garnizonowym.

KKS „Wisła” — KKS „Orleń”

W niedzielę 21 bm. odbędzie się na boisku garnizonowym o godz. 17 mecz piłkarski z cyklu o mistrzostwo pomorskiej A klasy pomiędzy miejscowymi kolejarzami a KKS „Orleń” Aleksandrów Kujawski.

„Wisła”, która ostatnio straciła kilka cennych punktów, niewątpliwie dołoży wszelkich starań, by z meczu tego wyjść zwycięsko.

A więc wszyscy w niedzielę na boisko!

RAID MOTOCYKLOWY

PO ZIEMIACH ODZYSKANYCH

Poznań, (ZAP). W dniach 21 i 22. 7. br. urządza Motoklub poznański „Unia” raid motocyklowy po Ziemiach Odzyskanych. Trasa raidu przebiegać będzie m. in. Szczecin, Gorzów i Wrocław. Protok o raidzie nad raidem objął P. Z. Z.

Uroczystości Grunwaldu i wzniesienie krzyża na miejscu kaźni w Słupskim Młynie

OBYWATELE MIASTA I POWIATU!

Polski Związek Zachodni Obwód Grudziądz podaje do wiadomości, że Koło Polskiego Zw. Zachodniego Gruta urzęduje dnia 21 bm. Wielki Manifest Grunwaldu według własnego programu.

O godz. 12 w Słupskim Młynie odbędzie się uroczyste postawienie krzyża na miejscu kaźni, gdzie wykopane zostały szczątki naszych pomordowanych pionierów polskości na Granicy Zachodniej. Miejsce to dla nas Grudziądzanów jest miejscem symbolicznym, bo tam właśnie w okopach obronnych 64 pp. Dzieci Grudziądzkich bohaterką swą postawą bronił naszej wolności.

O bohaterkim ich wysiłku niech świadczy pot i krew, która zrosiła i wsiąkła w ziemię naszą.

Armia została rozbita. Na posterunkach swych, wierni danej przysiędze, pozostali członkowie Polskiego Związku Zachodniego, którzy najcenniejsze swe życie najukochańszej oddali Ojczyźnie.

Czas ich pamięci! Byli to mieszkańcy Słupskiego Młyna, Gruty, Szczepanek i okolicy. Niech czyny ich dla nas będą przykładem ukochania wielkiej sprawy, a pokolenia po wsze czasy niechaj składają hołd bohaterkim swym przodkom!

Apelujemy, by zaproszone poczty szlacheckie i delegacje wszystkich organizacji młodzieżowych, politycznych, społecznych jak i społeczeństwo, brały udział w tej uroczystości.

Zbiórka pocztów sztandarowych i delegacji dnia 21 bm., o godz. 8, przed kancelarią Polskiego Związku Zachodniego, przy ul. Legionów 31, skąd nastąpi odjazd samochodem.

Dla orientacji podajemy, że najbliższa stacja kolejowa jest Mełno.

Kierownik Obwodu PZZ
Ziółkowski

Zakończenie uroczystości i Strzelania Grunwaldu

Dnia 21 bm. odbędzie się od godz. 8—16 Strzelanie Grunwaldu o nagrody dla wszystkich.

Od godz. 16—18 rozgrywka zwyciężskich strzelców o równych wynikach, celem ustalenia kolejności nagród.

Rozdanie nagród dla młodocianych do lat 18 odbędzie się na strzelnicy garnizonowej na osi sportowej o godz. 18.30.

Rozdanie nagród dla zawodników pozostałych o godz. 22 na Balu Strzeleckim w lokalu „Gastronomii”.

Początek Balu Strzeleckiego o godz. 20, wstęp ściśle za zaproszeniami. Członkowie PZZ mają wstęp tylko za okazaniem legitymacji członkowskiej.

Przez cały czas Balu przygrywać będą dwie doborowe orkiestry, w ogrodzie i na górnych salach „Gastronomii”. Bufet obficie zaopatrzony, ceny umiarkowane.

Zawodnicy, mający ochotę wzięcia udziału w balu, którzy nie otrzymali zaproszenia, mogą odebrać je w kancelarii PZZ przy ulicy Legionów 31, z podaniem dokładnego miejsca zamieszkania.

Komitet ustalił nagrody strzeleckie dla:

1. Konkurencja ostra dla pań,
2. Konkurencja ostra dla panów,

OTWARCIE SEZONU SEKCJI MOTOCYKLOWEJ T. S. „OLYMPIA”

W niedzielę, dnia 21 lipca br., o godzinie 14.30 na boisku garnizonowym odbędzie się z okazji otwarcia sezonu Sekcji Motocyklowej TS „Olimpia” wyścigi motocyklowe z następującym programem:

9.00 Msza św. w kościele Farnym;

10.00 poświęcenie maszyn;

10.15 defilada zawodników przez miasto

11.00 zjazd na Głównym boisku i wyjazd na boisko

14.30 zawody motocyklowe

Katastrofa samochodowa w Gardej

Dnia 18 lipca br. o godz. 7.30 rano wydarzyła się w Gardej katastrofa samochodowa.

Samochód wojskowy, ciągnący drugą maszynę, jadąc w kierunku Grudziądza, na zakręcie wjechał przez okno wystawowe do sklepu Zofii Zawistowskiej, skutkiem czego sklep został całkowicie zdemolowany i budynek doszczętnie rozbity. Jedna osoba została ranna, natomiast szofer wyszedł z pod gruzów zupełnie bez szwanku. Straty oblicza się na 150.000 złotych.

Program wycieczki do Rogoźna

na dzień 22 bm., zorganizowanej przez Miejski Oddział Informacji i Propagandy. Odjazd z Głównego Rynku o godz. 13 samochodami. Przejazd bezpłatnie w obydwie strony.

1. Na miejscu najrozmaitsze niespodzianki dla dzieci i dorosłych.
2. Loteria fantowa.
3. Biegi z jankiem (zwycięscy zostaną wynagrodzeni).
4. Biegi w worku (zwycięscy zostaną wynagrodzeni).
5. Poczta.
6. Pajac z wróżbą.
7. Wspinanie się na słupy.
8. Wędka szczęścia.
9. Świnka szczęścia.
10. Tańce ludowe.

Podczas programu przygrywać dwie orkiestry, oraz przez cały czas trwania wycieczki zabawa ludowa.

Zaznaczamy, iż wycieczka powyższa będzie połączona z uroczystością otwarcia letniej kolonii dla dzieci w Szembruczku.

Kronika

— Państwowa Centrala Handlowa wezwana przez Młyn Grudziądz, składa 50 kg kaszki, wzywając F-mę T. Ziolkowski i F-mę Ed. Kowalski do dalszego kucia łańcucha.

— Autobusy na Wystawę w Bydgoszczy w niedzielę i w poniedziałek. Odjazd o godz. 7.30 z Dworca Autobusowego, wyjazd z Bydgoszczy o godz. 19-tej.

Przejazd od osoby w obie strony 200.— zł. Zgłoszenia dziś przez cały dzień do godz. 19. na dworcu autobusowym. Wycieczka odbędzie się tylko przy dostatecznej liczbie reflektantów.

— Rodzice, chcący odwiedzić swoje dzieci na kolonii letniej w Sworzewach, pow. Brodnica, mogą się zabrać samochodem w niedzielę, 21 bm., o godz. 9.30, za opłatą 75 zł w obie strony. Zbiórka przy kościele NMP.

— Związek Zaw. Pracowników Przemysłu Gastronomicznego urządza zabawę, która odbędzie się w sobotę, dnia 20 lipca br. w górnych salach „Gastronomii”. Początek o godz. 19-tej. Dobre orkiestra. Obfity bufet. Moc niespodzianek. W razie pogody zabawa odbędzie się w ogrodzie.

ZAWIADOMIENIE

W związku z remontem I przygotowanym do otwarcia dwóch nowych sal wystawowych Muzeum Miejskiego w Grudziądzu będzie zamknięte od dnia 16. 7. do 3. 8. br. włącznie. Otwarcie Muzeum i nowych sal wystawowych zawierających ponad 500 nowo nabytych bardzo ciekawych eksponatów, nastąpi w niedzielę dnia 4 sierpnia o godz. 11-tej.

Kustosz Muzeum Miejskiego

Łańcuch na RTPD

Wezwany przez ob. Fiszerę wpłacam 200.— zł i wzywam ob. Grelwicza — (Foto-Grel) i ob. Głowacza, (Restauracja - Rynek), Gąsiorowski.

Wezwany przez ob. Fiszerę (Młyn) ob. Marasiński ul. Pańska 9 wpłacam 300.— zł i wzywam ob. Sowę ul. Długa i ob. Nagórskiego ul. Groblowa.

Odwiedzamy działkę na koloniach

Od kilku dni działka nasza korzysta z wywczasów na koloniach i półkoloniach, zorganizowanych w naszym powiecie.

Z prawdziwą radością skonstatować możemy, że poczyniono wielkie starania i przezwyciężono wiele trudności, aby dzieciom dać możliwość podleczenia zdrowia i użycia wolności w okresie wakacji szkolnych.

Na dość szeroką skalę kolonie te zorganizowane zostały w Szemburcu z staraniem Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z kierownikiem tow. Kliniowskiem na czele, który niezmordowanie pracował przy ich organizowaniu.

W związku z nadchodzącym Świętem Odrodzenia, chcąc dać możliwość ludności okolicznej wzięcia gremialnego udziału w tym święcie, urządza się otwarcie kolonii, połączone z obchodem uroczystej rocznicy, którego program przedstawia się następująco:

Godz. 9.00 powitanie rodziców i gości przez dzieci na kolonii;
11.00 uroczysta Msza św.;
13.00 obiad;
14.00 powitanie wycieczki z Grudziądza;

15.00 Akademia. W programie pieśni, deklamacje, inscenizacje, plasy i tańce narodowe w wykonaniu dzieci kolonii.

W przededniu Święta Odrodzenia capstrzyk i „Ognisko” na placu sportowym.

Rodzice, oraz goście, którzy zamierzają odwiedzić dzieci na kolonii letniej w Szemburcu proszeni są o stawienie się na ul. Kilińskiego 7, skąd nastąpi odjazd samochodami.

Ostatni samochód dla tych, którzy chcą wziąć udział w nabożeństwie, odjeżdża z Grudziądza o godz. 10. Na miejscu jest sklep spółdzielczy, gdzie można zaopatrzyć się w żywność.

Przygrywać będzie orkiestra Zw. Zaw. Muzyków.

„GŁOS POMORZA” to najskuteczniejszy organ ogłoszeniowy na Ziemiach Odzyskanych.

Złodzieje papierosów przed sądem

Wspominaliśmy już na łamach naszego dziennika o dokonaniu śmiałego włamania do magazynu Monopolu Tytoniowego w Grudziądzu, gdzie łupem złodziei padło 182.200 sztuk papierosów „Wolność”.

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy pod przewodnictwem sędziego dr. Pikora w asyście ławników Wilanda i Waszkowskiego rozpatrywał sprawę wspomnianej kradzieży.

Oskarżał prokurator T. Ostrowski. Kradzież ta, jak nam wiadomo, wywołała pewnego rodzaju sensację w naszym mieście i ustalenie faktycznych jej sprawców napotykało na duże trudności. Na pierwszy ślad chwycenia bezczelnych złodziei doprowadziły bardzo energiczne starania i wywiady pod przewodnictwem kierownika Sekcji Śledczej M. O. Płochacza, które prowadzone bardzo umiejętnie przez funkcjonariuszy M. O. Tadeusza Żyzińskiego i Jana Wysogrodzkiego doprowadziły na pierwszy ślad wykrycia całej szajki złodziejskiej. Należy wyrazić podziw i uznanie dla miejscowych organów Milicji, która prosto niezamordowanie i z pełnym poświęceniem pracowała przez kilka miesięcy, aż wysiłek ten został ukwiecony pozytywnym wynikiem.

Wspomniani wyżej funkcjonariusze M. O. ujawnili, że niej. Klara Cichada-jew, zam. przy ul. Kalinkowej widziała robotnika Bernarda Nadolnego w plecach na terenie zrujnowanych koszar w okolicy ul. Kalinkowej i wrzucił ją do piwnicy. Wywiadowcy udawczy się natychmiast na wskazane miejsce, znaleźli w parapecie okna, przez które przeszedł Nadolny, cztery paczki papierosów „Wolność” po 100 sztuk każda.

W dalszym ciągu dochodzeń przytrzymał Nadolnego, a następnie zwolniono go i zaczęto obserwować.

Celowe śledztwo udało się nadszycajnie. Nadolny niechcący, zdradził

swych współtowarzyszy, którymi okazali się niej. Rulewski Bronisław, robotnik zam. przy ul. Brzeźnej 11 i Żesławski Czesław, stolarz, zam. przy ul. Szpitalnej 1.

Inicjatorem sprytniej wyprawy był Żesławski, który już od dłuższego czasu namawiał swych kolegów do okradzenia magazynu P. M. T.

Krytycznej nocy na 3-go maja br. wszyscy trzej zeszli się w mieszkaniu Nadolnego. Przeczekawszy zupełnie ściemnienia się i wzięwszy ze sobą linkę i kawałek materiału posmarowanego klejem z mazi, złodziejaszowie udali się pod magazyn tytoniowy. Na miejscu zabrali z sąsiedniego podwórka drabinę, przystawili ją do okna, po której Żesławski dostawczy się na I piętro, wydułszy szybę, przylepiając przedtem posmarowaną klejem szmatę, co przytłumiło brzęk tłuczonego szkła. Otworzywszy okno, dostał się do wnętrza, skąd spuszczał na linie kartony z papierosami, które Rulewski przenosił na sąsiednie podwórko.

W ten sposób spuszczone 10 kartonów, z których 6 zdołali sprawcy zabrać, a 4 pozostawili w obawie przed nakryciem ich na gorącym uczynku.

Rulewski i Żesławski przyznali się do winy i stanęli w dniu wczorajszym przed Sądem Doraźnym, natomiast Nadolny przytrzymany w aresztach M. O. wyłamał kraty i zbiegł.

Obydwaj złodziejaszowie na złagodzenie swej winy starali się wmówić sądowi, że do czynu tego skłoniły ich złe warunki materialne i brak odpowiednich zarobków.

Odpowiedzią na to było bardzo rzeczowe oskarżenie prokuratora, który w krótkich, ale bardzo dobitnych słowach udowodnił, że dla chcących pracować, pracy jest dosyć i w obecnym powojennym okresie, kiedy codziennie nawołuje się do pracy, obowiązkiem każdego obywatela jest stanąć do niej i pracować, a

nie organizować podobnych sobie wyrzutków społeczeństwa i urządzić złodziejskie napady na szkodę Państwa.

Podobne przestępstwa prowadzą jedynie do ciągłego upadku moralności w naszym narodzie i należy bezwzględnie z nimi walczyć.

Sąd po dłuższej naradzie ogłosił wyrok, skazujący Rulewskiego Bronisława na 2 lata więzienia i Żesławskiego Czesława na 3 lata więzienia z zaliczeniem im dotychczasowego aresztu i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 3.

Przykładny i słuszny ten wymiar kary niech będzie przestrogą dla tych wszystkich, którzy bezczelnie wyprawy złodziejskie w swoim mniemaniu uważają za bardziej popłatne, niż uczciwą, ofiarną pracę prawego obywatela w odrodzonej Ojczyźnie. H. G.

Przypomnienie

Przypomina się, że termin przymusowego szczepienia ochronnego przeciw durtowi brzuszemu odbywającego się na terenie miasta Grudziądza kończy się dniem 27. 7. 1946 r. Poza tym stwierdza się małą ilość osób zgłaszających się na punktach szczepień.

Osoby, które nie przedłożą świadectw z odbytego szczepienia względnie zwolnienia od szczepienia, narażone są na sankcje administracyjno - karne, stosowane do wydanego zarządzenia o szczepieniu.

W terminie do 5. 8. 1946 r. właściciele, administratorzy, względnie prowadzący meldunki przedłożą w Ratuszu pokój nr. 16 imienne wykazy osób, które nie posiadają świadectw z odbytego szczepienia względnie zwolnienia od szczepienia. Szczepienia odbywają się w dwóch punktach w godzinach od 17-tej do 21-tej.

- 1) T. U. R. ul. Wybińskiego 38/40.
  - 2) Szkoła Marcinkowskiego ul. Bracka
- Za Prezydenta Miasta
Lekarz Miejski
Dr. Plątek

Ogłoszenie przetargu

Starostwo Powiatowe — Referat Budowlany w Grudziądzu, ul. Sobieskiego 12 — ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót:

- a) murarskich,
- b) malarskich,
- c) stolarskich,
- d) dekarских,
- e) instalacji świetlnej,
- f) instalacji wodociągowo-sanitarnej.

w budynku dawn. Komendy Wojennej, zajętego obecnie przez Starostwo i Wydział Powiatowy, przy ul. Wybińskiego 39.

Oferty należy złożyć w kopertach nieprzezroczystych i zalakowanych, z napisem: „Oferta na roboty.....” do dnia 25 lipca br., godz. 10, w Referacie Budowlanym, gdzie otwarcie ofert nastąpi dnia 25 lipca, o godz. 12, w gabinecie Starosty Powiatowego, ulica Bema 1. Przed złożeniem ofert należy w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Grudziądza złożyć wadium w wysokości 0,5 proc. oferowanej ceny, a kwit wplaty dołączyć do oferty.

Zastrzeżenie prawo wyboru oferenta, niezależnie od zaofiarowanej ceny. Bliższych informacji udziela Referat Budowlany, ul. Sobieskiego 12, w godzinach od 10—12, gdzie można zapoznać się z warunkami przetargowymi, warunkami wykonania robót i projektem umowy.

Starosta Powiatowy
w z: Kalinowski

OGŁOSZENIE PRZETARGU

Zarząd Miejski miasta Grudziądza ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót dekarских na zabezpieczenie budynków zabytkowych w Grudziądzu, w terminie do dnia 1. 10. 46. Oferty należy złożyć do dnia 31. 7. 1946, do godz. 11, w Zarządzie Miejskim, Wydział Techn.-Budowl., pokój 226, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

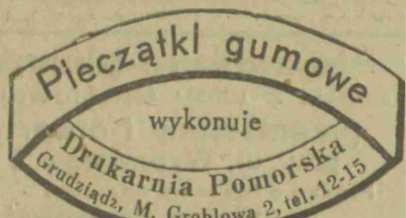
Bliższych informacji udziela Wydz. Techn.-Budowl., gdzie też mogą oferenci otrzymać, za zwrotem kosztów, warunki przetargowe, warunki wykonania robót, ślepe kosztorysy, plany, rysunki oraz projekt umowy.

Za Prezydenta Miasta
Wiceprezydent: Wawrzyniak

BUCHALTERA (ki) bilansisty, obeznanego i księgowością przebitkową, poszukują Zakłady Przemysłowo-Handlowe. Posada do objęcia od zaraz. Warunki do omówienia. Podania z życzyrsem składać należy do dnia 1. 8. 46 r. pod Nr 101 do Adm. „Głosu Pomorza”. (246)

SPRZEDAM sypialnię, kanapę, dwa rowery męskie i maszynę do szycia. Konarskiego 26

UNIEWAŻNIAM zgubione wszelkie dokumenty na nazwisko Szmítke Jan, Grudziądz, Lajcjonów 17. (246)

HURTOWNIA Galanterijna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5, poleca po cenach niskich galanterie sztuczna, kosmetykę. Prowincja za zaliczeniem. (2026)

OGRODNIK poszukuje pracy. Siła dobra, 20 lat pracy, 6 klas gimnazjum. Rybacki, Brodnica-Przydatki. (160)

OSTRZEŻENIE. Osoby które rozgłaszać będą jakoby nie posiadała dyplomu lekarskiego lub nie była narodowości polskiej pociągane do odpowiedzialności sądowej. Pismo Lekarza Powiatowego Ob. Dr Richerta dotyczące mojej praktyki lekarskiej, pismem Izby Lekarskiej Gdańsko-Pomorskiej z dniem 11. 7. 46, zostało anulowane. Dr med. Anna Akserowa. (2100)

SKŁAD apteczny i skład farb na Kujawach, jedyny na miejscu, b. zyskowny, egzystujący od 35 lat — do sprzedania z powodu starości. Zgłoszenia w adm. „Głosu Pomorza”.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty wojskowe. Edward Fontobert, Grudziądz, ul. Mickiewicza 29. (179)

ELBLĄG

UNIEWAŻNIAM kartę ewakuacyjną nr 5851/52 z Nowej Wilejki; na nazwisko Brzezińska Alberta, Elbląg, Morczyńska 116. (2467)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Elbląg, odcinek zameldowania na nazwisko Kofakowski Władysław, Elbląg, Dolna 3.

UNIEWAŻNIAM zaświadczenie powrotu z Rosji, na nazwisko Pawluć Władysława, Elbląg, Królewiecka 106. (2467)

UNIEWAŻNIAM dowody końskie właśc. PUR'u, dowód osobisty, wydany w Szczecinie, świadectwo moralności, wydane w Zieloniu, na nazwisko Dobosz Jakób, Elbląg, PUR.

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty, wydany w Warszawie, odcinek zameldowania Elbląg, na nazwisko Szadkowska Helena, Elbląg, Słoneczna 61. (2467)

SZTUM

DO PRACY na roli poszukuje rodziny robotniczej, Spółdzielnia Samopomoc Chłopska, Szstum. (2468)

Wyciąć i przechować!

Grudziądzka Spółdzielnia „Auto-Transport”
z odpow. udziałami

w Grudziądzu, Pierackiego - Tel. dworzec 1308, garaż 1368

Rozkład jazdy

WĄBRZEŹNO - GRUDZIĄDZ - CHELMNO - BYDGOSZCZ

Ważny od 20 lipca 1946 r.

Godzina	km	Miejscowość	km	Godzina
5.30	0	Wąbrzeźno	118	20.33
5.46	8	Jarantowice	110	20.17
6.04	16	Radzyń	102	20.01
6.12	20	Nowy Dwór	98	19.53
6.20	24	Okonin	94	19.45
6.28	28	Marusza	90	19.37
6.34	31	Gać	87	19.31
6.50	36	Grudziądz	82	19.21
7.04	43	Mniszek	75	18.50
7.10	46	Ruda	72	18.44
7.16	49	Kłęczkowo	69	18.38
7.26	53	Paparyn	65	18.28
7.38	58	Wabec	60	18.16
7.50	63	Stolno	55	18.04
7.58	67	Grubno	51	17.56
8.13	70	Chełmno	48	17.50
8.25	76	Przechowo	42	17.33
8.42	83	Gruźno	35	17.16
9.00	89	Topolno	29	16.58
9.12	95	Trzeciewiec	23	16.46
9.34	106	Osielsko	12	16.24
9.58	118	Bydgoszcz	0	16.00

Kursuje tylko w dni powszednie.

Autobusy odchodzą: w Wąbrzeźnie z Rynku Głównego w Grudziądzu z Dworca Autobus. w Chełmnie z Rynku Głównego w Bydgoszczy z Dworca Autobus.

SZPAGAT konopny do żniwiarek kupuję, Kościelna 12. (2454)

KUPIJĘ stale cukier. Wytwórnia pierników i cukierków Paweł Borkowski, Grudziądz Św. Wojciecha 24. (324)

KUPIMY dużą plandekę, w dobrym stanie. „Bałtyk”, Fabryka Surogatów Kawowych i Cykori, Grudziądz, ul. Kalinkowa 46. (2090)

PIANINO i piekarnia na sprzedaż. **KUPIĘ** chłodnie na amoniak, Langowski, M. Focha 3. (178)

ŻREBICE rasową i żrebaka, oraz 2 kozy sprzedam lub zamienię na krowy. A. T. Ziółkowski, Nicwałd. (180)

KOŃ wałach w dobrym stanie na sprzedaż. Duszak, Forteczna 12. (176)

LINKI, szczyłki, przybory rybackie i wędkarskie Kościelna 12. 2454

CZELADNIK młynarski potrzebny. Nowy Młyn, poczta i stacja Jabłonowo Pom. (174)

„Pogoń”

Przedsiębiorstwo Ochrony Mienia
Spółdzielnia z odpow. udział.
Przyjmujemy strzeżenie fabryk,
magazynów, składnic, sklepów
i domów instytucji państwowych,
spółdzielczych i prywatnych.
Centrala Bydgoszcz - Bwarcowa 51, II - Tel. 31-16
Filia Grudziądz, Klasztorna 6

Smolę destyl.

papę, wapno, świeży cement
sprzedaje w dowolnych ilościach
Zygmunt Stanek
Hurt i Składnica nr. 205
Centrali Mat. Budowlanych
w Grudziądzu - Mickiewicza 23
TELEFON NR. 1320
Oddział w Brodnicy, Podgórna 12
w Świeciu, Klasztorna 13 a obok Apteki

Zapisy na kurs:

- a) księgowości
stenografii
pisanie na maszynie
- b) korespondencji
matematyki handlowej
prawa wekslowego
kaligrafii

przyjmuje
Biuro Kursów Handlowych
Grudziądz, Trynkowa 15
Kurs rozpocznie się 2. 9. 46

**Pokost,
emalie,
farby, lakiery
i kit do okien**

poleca najtaniej

„Synto-Lak”
LEON FORMANIEWICZ
Grudziądz, ulica Toruńska nr 25

Podczas pragnienia
pij tylko wodę sodową i lemoniadę
z wytwórni Jankowskiego
oraz piwa z obciążu Browaru Elbląskiego

ROZLEWNIA PIWA I WYTWÓRNIA WÓD MINERALNYCH
E. JANKOWSKI
SZTUM, STRZELECKA 6

Kupujemy każdą ilość

jagód czarnych i grzybów

oraz kwiat lipy i dzianowy, ziele dziurawca,
liście lalka czarnego, bielunia, macznicy garbarsk.,
pohrzywy parzacej i inne zioła lecznicze.

SPÓŁDZIELNIA ROŚLIN LECZNICZYCH
i PRZEMYSŁOWYCH z odpow. udziałami
GRUDZIĄDZ, Wybickiego 51 - tel. 1578 // Magazyny i suszarnie: Wybickiego 51 i Stachiewicza 62

Księgarze i Bibliotekarze

poszukiwani

na teren całej Polski

Wyczerpujące oferty wraz z życio-
rysami przesyłać pod adresem:

Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza” - Warszawa, Wiejska 18 IV p.

NOWO OTWARTA

**GOSPODA
Inwalidów Wojennych**

(Hotel Centralny)
W SZTUMIE

poleca kuchnię warszawską oraz
dobrze zaopatrzony bufet. Napoje
ciepłe oraz orzeźwiający.

**Uwaga
Kupcy Fabryczni!!**

Kartoniki
przykrajane na pudetka
różnych formatów
do nabycia

Wytwórnia Cukierków
Krahl Marian, Kwidzyń, Poczta 37

TRUMNY

w wielkim wyborze po cenach przy-
stępnych sprzedaje, oraz wykonuje
rzeźby kościelne i prywatne

Zakład Pogrzebowy
K. MAJEWSKI
Grudziądz, Toruńska 20

Skład skor

B. ŻUBKA

Grudziądz, Pańska 3-Tel. 1580

poleca

Skóry twarde i miękkie,
wszelkie przybory
szewskie, rymarskie
oraz sprężyny

Ceny zniżone! Ceny zniżone!

Bednarstwo

założone
1926 r.

K. SKURZYŃSKI, mistrz bednarski
Grudziądz, ul. Toruńska nr. 24

wykonuje wszelkie prace weh-
dzące w zakresie bednarstwa.

Poleca beczki do ogórków i ka-
pusty, kizanki do wyrobu masła.

Prosi o łaskawe poparcie.

Zapisy na kurs:

- a) księgowości
stenografii
pisanie na maszynie
- b) korespondencji
matematyki handlowej
prawa wekslowego
kaligrafii

przyjmuje

Kursa Handlowe
Kwidzyń, ul. Malborska 12
Kurs rozpocznie się 2. 9. 46r.

Koncesjonowany**Zakład Elektrotechniczny**

wykonuje wszelkie instalacje siły i światła
w mieście i na prowincji. Nawijanie wszel-
kich motorów elektrycznych jak i prądnice
samochodowe.

HENRYK BRZEZIŃSKI
Grudziądz, Malogroblewa 1 Tel. 1533

Warsztaty**ślusarsko-mechaniczne**

J. DOMIAN i SYN
mistrz ślusarski

Grudziądz, Kwiatowa 3 - Tel. 1277 i 1478

wykonuje

wszelkie prace napraw kotłów paro-
wych, motorów i wszelkich maszyn roln.

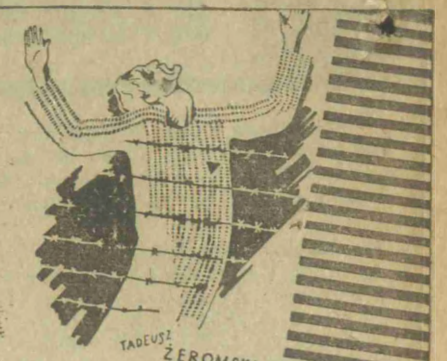
Sklep szcztokarsko-galanteryjny

został z ulicy Groblowej 20

przeniesiony i otwarty
przy ul. Wybickiego 9

Proszę o łaskawe poparcie
Stefan Czajkowski

nowość!

TADEUSZ ZEROMSKI
Międzynarodówka
STRACENICÓW

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA”

CENA 60 zł
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

PAPE, SMOLE, WAPNO, CEMENT

poleca po cenach
konkurencyjnych

»SERWA«

Grudziądz, ul. Toruńska nr. 21/23
Tel. 1371 - 1375

„KALINA”

CUKIERNIA - KAWIARNIA
GRUDZIĄDZ - RYNEK 14

poleca swe

*Doskonałe Lody
oraz kawę i czekoladę mrożoną*

**Najnowsze modele
obuwia**

poleca firma

Józef Rutkowski, Stara 22
Posezonowa wyprzedaż sandałów

Dom Spedycyjny „SERWA”

Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe
Grudziądz, ul. Toruńska 21-23. Tel. 1371 - 1375

wykonuje

wszelkie przewozy oraz zwózki
samochodami, końmi i ciągnikiem

**Akwizytorzy
ogłoszeniowi**

oraz samodzielni kierownicy oddziałów i agentur

poszukiwani na teren Warszawy i wszystkich Województw

Podania wraz z życiorysami należy przesyłać pod adresem:

Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza”

WYDZIAŁ OGŁOSZEŃ I REKLAMY
Warszawa - ul. Wiejska 18

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądz.
Adres Redakcji: Grudziądz, Malogroblewa 2.
Telefony: Administracja 1215,
Redakcja 1319,
Dyrektor drukarni 1310.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 8 zł, dla poszukujących pracy i rodzin 3 zł. Tłusty druk
100% drożej. Zwykle za tekstem 12 zł, za 1 mm jednolamowy, w tekście 20 zł, za 1 mm
jednolamowy. Nekrologi 8 zł, za 1 mm jednol. Komunikaty organizacyjnej zawodowych i społ.
(w tekście) 2 zł, za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjmujemy odpowiedzialności.
Abonament miesięczny 50 zł.

Redaguje Kolegium. — Sekretariat czynny
od godz. 8—16-tej. — Redaktor naczy. przy-
jmuje od godz. 11—12. — Nadesłanych ręko-
pisyw Redakcja nie zwraca. — Artykuły na-
desłane, a nie zamów. nie będą honorowane.